

2026-04-20

Byanätsforum ideell förening
c/o Carlsson Kerstell
Tvärgatan 6
784 37 BORLÄNGE
mikael@byanatsforum.se

Finansdepartementet DNR: Fi2026/00350
Handläggare: Stefan Lindmark
fi.remissvar@regeringskansliet.se

REMISSVAR ANG EUROPEISKA KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL FÖRORDNING OM DIGITALA NÄT KOM(2026) 16

Inledning

Byanätsforum tar på eget initiativ möjligheten att besvara rubricerad remiss med följande synpunkter.

Byanätsforum är en bransch- och intresseorganisation för bredbandsföreningar och vi ser oss som den självklara aktören och resursen för lokalt ägda bredbandsnät och livskraftiga bygder. Byanätsforum representerar drygt 200 föreningar vilket gör Byanätsforum till den största aktören för landets bredbandsföreningar. Bredbandsföreningarna har spelat och kommer fortsatt att spela en viktig roll för utbyggnaden av bredband i Sveriges landsbygder genom lokalt ägda och drivna byanät. Enligt PTS bredbandskartläggning 2024 så får 15,6% av invånarna i Sveriges landsbygder sin bredbandsuppkoppling via ett föreningsägt nät.

Ur Byanätsforums perspektiv är det centralt att EU:s regelverk för elektronisk kommunikation:

- främjar investeringar i robust digital infrastruktur,
- säkerställer effektiv konkurrens,
- värnar en mångfald av aktörer, inklusive mindre och lokalt ägda nät, som bidrar till investeringar, konkurrens och robusthet digitala infrastrukturen framförallt i landsbygderna, samt
- tar hänsyn till de betydande skillnader som finns mellan medlemsstaternas marknader.

Byanätsforum stödjer ambitionen att stärka Europas digitala infrastruktur, förbättra förutsättningarna för investeringar i högkapacitetsnät och öka harmoniseringen inom EU:s telekommarknad. Samtidigt är det viktigt att ett harmoniserat regelverk inte utformas på ett sätt som försvårar fungerande nationella marknadsmodeller eller minskar möjligheten att ta hänsyn till lokala marknadsförhållanden och en mångfald av aktörer, inklusive lokala alternativa aktörer.

Betydelsen av nationella förutsättningar

Den svenska marknaden för elektronisk kommunikation kännetecknas av ett stort antal nätägare, där bredbandsföreningar och andra gemensamägda aktörer spelar en central roll i landsbygderna. Vidare har vi en utbredd tillämpning av öppna nät och grossistbaserade affärsmodeller. Där infrastrukturen ägs lokalt säkerställs konkurrens på tjänstenivå mellan ett stort antal tjänsteleverantörer, utan behov av parallell utbyggnad av fysisk infrastruktur.

Öppna nät och grossistmodeller har möjliggjort en bred palett av tjänsteleverantörer vilket ökat konsumenternas valfrihet och bidragit till ett effektivt utnyttjande av infrastrukturen.

Samtidigt har den svenska modellen visat att det går att kombinera en snabb och omfattande utbyggnad av fibernät även i landsbygderna med god konkurrens på tjänstemarknaden vilket ger förhållandevis låga priser för konsumenterna. Sverige har därför idag en mycket hög fibertäckning med god kapacitet i näten samt en grossistmarknad som möjliggör en snabb och effektiv utbyggnad av de nya mobilnäten.

Byanätsforum anser därför att det är viktigt att EU:s framtida regelverk för elektronisk kommunikation utformas med hänsyn till att medlemsstaternas marknader fungerar på olika sätt. Regleringen bör utformas så att den möjliggör och stödjer en mångfald av aktörer, såväl stora som små, och inte i praktiken gynnar större, nationella eller globala aktörer på bekostnad av diversifierat ägande och långsiktiga investeringar på lokal och regional nivå. Ett diversifierat ägande av digital infrastruktur bör ses som en tillgång för den inre marknaden, snarare än som ett hinder för harmonisering.

Sverige bör därför verka för en begränsad överföring av befogenheter från medlemsstaterna till unionens institutioner, till exempel att tillsyn av aktörer som endast verkar på det nationella territoriet handläggs och hanteras av nationella myndigheter och inte omfattas av krav eller administrativa pålagor kopplade till den europeiska nivån.

Single Passporting och anmälningssystem

Förslaget innebär att operatörer ska kunna registrera sig i ett medlemsland och därefter verka i hela EU utan ytterligare registrering. Syftet är att förenkla gränsöverskridande verksamhet och minska administrativa hinder.

Byanätsforum ser positivt på ambitionen men har svårt att utläsa om den ska gälla alla aktörer och om inte, var gränsen ska dras. Vi rekommenderar därför att en definition införs motsvarande den som tillämpas utifrån Lagen om elektronisk kommunikation (LEK) så att endast aktörer som idag omfattas av anmälningsskyldigheten även omfattas av den kommande EU-regleringen. Vi understryker vidare vikten av att systemet utformas så att det säkerställer rättssäkerhet och en tydlig ansvarsfördelning, samt att det inte skapar obalanser som i praktiken främst gynnar större aktörer.

Regleringar på säkerhetsområdet

Byanätsforum anser att det är positivt att säkerhets- och motståndskraftsperspektivet ges en tydlig roll i förslaget.

Det finns dock idag flera parallella initiativ på såsom NIS2, CER-direktivet och den föreslagna cybersäkerhetslagen med omfattande krav på aktörer inom digital infrastruktur. Om ytterligare bestämmelser införs utan tydlig samordning riskerar detta att skapa förvirring kring vilken reglering som

gäller före den andra vilket leder till både otydlighet och en ökad administrativ börda. Detta är utmanande främst för små aktörer.

Det är därför avgörande att säkerhetsrelaterade bestämmelser inom DNA samordnas med befintlig lagstiftning. Aktörer måste ges reella förutsättningar att förstå och uppfylla de krav som ställs, särskilt mot bakgrund av de långsiktiga investeringar som präglar sektorn.

Med vänliga hälsningar

Mikael Carlsson Kerstell

/Verksamhetsledare/